

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა №78

01.10.2020

საერთო მონაცემები

საქმიანობის დასახელება: დასახელება: პლასტმასის ნარჩენების გადამამუშავებელი (ნარჩენების აღდგენა) და პლასტმასის ნაკეთობების საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაცია;

დაგეგმილი საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი: შპს „ბმ მარქეთ“; თბილისი, ისნის რაიონი, ზანდუკელის ქუჩა N 49/57 (ნაკვეთი N63/21)

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. თბილისი, ბოგდან ხმელნიცკის ქ. N25;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 17.08.2020;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „ჯეოკონი“.

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „ბმ მარქეთის“ (ს.კ. 406242338) მიერ წარმოდგენილია ქ. თბილისში „პლასტმასის ნარჩენების გადამამუშავებელი (ნარჩენების აღდგენა) და პლასტმასის ნაკეთობების საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის“ სკოპინგის ანგარიში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოს განთავსების ტერიტორია მდებარეობს ქ. თბილისში, ბოგდან ხმელნიცკის ქუჩა N25-ში, შპს „მავის“ (ს.კ. 406288574) კუთვნილ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე განთავსებულ შენობაში (ს/კ 01.19.35.007.005). საწარმოს მოწყობა დაგეგმილია აღნიშნული შენობის მხოლოდ ნაწილში. საპროექტო ტერიტორიის ჩრდილოეთით და ჩრდილო-აღმოსავლეთით მდებარეობს შპს „საქართველოს რკინიგზის“, ხოლო აღმოსავლეთით და დასავლეთით შპს „თამ“ თბილავიამშენის საკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთები, დასავლეთით უშუალოდ ესაზღვრება შპს „გრინ სოლუმენის“, შპს „ჰაბ სერვისის“ და შპს „სლავას“ თანასაკუთრებაში არსებული არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი. ელექტრონული გადამოწმების შედეგად დადგინდა, რომ უახლოესი საცხოვრებელი ნაგებობა საწარმოს განთავსების ტერიტორიიდან დაშორებულია დაახლოებით 170 მეტრით, ხოლო ნაგებობის საკადასტრო საზღვრიდან - 130 მეტრით. საპროექტო მონაკვეთიდან მდინარე მტკვარი დაშორებულია დაახლოებით 630 მეტრით.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, პროექტი ითვალისწინებს პლასტმასის ნარჩენების (კოდებით: 07 02 13; 12 01 05; 15 01 02; 16 01 19; 17 02 03; 19 12 04; 20 01 39) გადამამუშავებას ნედლეული მასალის მიღების მიზნით (აღდგენის კოდი R3) და ნარჩენების გადამამუშავების შედეგად მიღებული პლასტმასის გრანულებისაგან პლასტმასის ნაკეთობების (პლასტმასის

მიღების) წარმოებას. საწარმოს დაგეგმილი მაქსიმალური წარმადობაა: პლასტმასის გრანულების წარმოება - 220 კგ/სთ; პლასტმასის ნაკეთობების (მიღების) წარმოება - 100 კგ/სთ. საწარმო იმუშავებს წელიწადში 240 დღე, დღეში 24 საათი (სამი 8-საათიანი ცვლა), შესაბამისად, საწარმოს მაქსიმალური წარმადობა იქნება წლიურად 1267,2 ტ პლასტმასის გრანულების მიღება და 576 ტ პლასტმასის მიღების წარმოება.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციიდან დგინდება, რომ დაგეგმილი საქმიანობისათვის განიხილებოდა არაქმედების, საწარმოს განთავსების, ტექნოლოგიური და წარმადობის ალტერნატივები. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, დაგეგმილი საქმიანობა ითვალისწინებს ნარჩენების წინასწარ დამუშავებასა და აღდგენას. გარდა ამისა, გათვალისწინებულია 10-მდე ახალი სამუშაო ადგილის შექმნა. საწარმოს განთავსებისათვის ტერიტორიის შერჩევა მოხდა ისეთი კრიტერიუმების გათვალისწინებით, როგორცაა: საწარმოს ტერიტორიის დასახლებული ზონებიდან დაცილება, მისასვლელი გზების, წყალმომარაგებისა და ელექტრომომარაგების სისტემების სიახლოვე, საპროექტო ტერიტორიაზე ბიომრავალფეროვნების მდგომარეობა და ა.შ. საწარმოს მოსაწყობად ქ. თბილისში, ბოგდან ხმელნიცკის N25-ში მდებარე მიწის ნაკვეთისა და მასზე განთავსებული შენობა-ნაგებობის შერჩევა განაპირობა რამდენიმე ფაქტორმა, კერძოდ: საწარმო დაგეგმილ საქმიანობას განახორციელებს არსებული ინფრასტრუქტურის ბაზაზე, შესაბამისად, შესასრულებელია მხოლოდ არსებული შენობა-ნაგებობების სარემონტო და დამატებითი დანადგარების სამონტაჟო სამუშაოები; ტერიტორია გამოირჩევა მაღალი ტექნოგენური და ანთროპოგენური დატვირთვით, რის გამოც ჩამოყალიბებულია ტიპური ტექნოგენური ლანდშაფტი. საწარმოს მოწყობის პროცესში ადგილი არ ექნება მცენარეული საფარის განადგურებას; ტერიტორიაზე არ ფიქსირდება საშიში გეოლოგიური პროცესების განვითარების რისკი; ტერიტორიაზე უკვე არსებობს საწარმოო ობიექტების ფუნქციონირებისათვის აუცილებელი ინფრასტრუქტურა; სატრანსპორტო მაგისტრალების სიახლოვე განაპირობებს ნედლეულისა და მზა პროდუქციის ტრანსპორტირების ხარჯების ოპტიმიზაციის შესაძლებლობას.

საწარმოში იგეგმება როგორც ადგილობრივი შემგროვებელი პუნქტებიდან და საწარმოებიდან შემენილი, ისე იმპორტირებული პლასტმასის ნარჩენების გამოყენება. პლასტმასის პირველადი გრანულები მთლიანად იმპორტირებული იქნება „ნარჩენების იმპორტის, ექსპორტის და ტრანზიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

დაგეგმილი საქმიანობის საწარმოო ტექნოლოგიური პროცესის პირველ ეტაპზე მოხდება შემოტანილი ნედლეულის დახარისხება-დასაწყობება „სუფთა“ და „დაბინძურებული“ ნარჩენების სახით; შემდეგ ეტაპზე ნარჩენები გადაამუშავდება - ე.წ. „სუფთა“ ნარჩენები დაქუცმაცდება როტაციულ დამქუცმაცებელზე, ხოლო „დაბინძურებული“ ნარჩენები ქუცმაცდება, ირეცხება და შრება ნარჩენების გადამუშავების ტექნოლოგიურ ხაზზე; მესამე ეტაპზე დაქუცმაცებული პლასტმასის ნარჩენები გადაეცემა გრანულირების ხაზს, რომელიც შედგება აგლომერატორის, ექსტრუდერისა და გრანულატორისაგან. აღნიშნულ ტექნოლოგიურ ხაზზე საბოლოო პროდუქციის სახით მიიღება გრანულები; ხოლო შემდეგ მიღებული პლასტმასის გრანულები მიეწოდება პლასტმასის მიღების წარმოების დანადგარს.

პლასტმასის მიღების წარმოების დანადგარის კომპონენტებია ექსტრუდერი; მაფორმირებელი მოწყობილობა და მილის დამხვევი მოწყობილობა. ექსტრუდერში ხდება პოლიმერული მასალის დარბილება და მისთვის ფორმის მიცემა. თავდაპირველად

გრანულები მიეწოდება ექსტრუდერის მკვებავ ბუნკერს, საიდანაც ნედლეული გადადის მკვებავ ზონაში. ექსტრუდერს ასევე აქვს კვების დამატებითი ზონა, სადაც შესაძლებელია შემავსებლის დამატება, დამდნარ ნედლეულს, საჭიროების შემთხვევაში, დეგაზაციის ზონაში ჰაერი ეცლება. შემდეგ ჰომოგენიზებული მასა გადადის ფილტრში და მექანიკური მინარევებისაგან იწმინდება. საბოლოოდ, გადასასვლელი თავაკის გავლით ნედლეული გადადის მაფორმირებელი ინსტრუმენტის წრიულ არხში და მზა მილი მიეწოდება დამხვევ მოწყობილობას. ბოლო ეტაპზე ხდება მიღებული პროდუქციის დასაწყობება-რეალიზაცია.

სკოპინგის ანგარიშში განხილულია პროექტის განხორციელების ეტაპზე მოსალოდნელი გარემოზე ზემოქმედების სახეები. დოკუმენტაციის თანახმად, ახალი საწარმო საქმიანობას განახორციელებს არსებული ინფრასტრუქტურის ბაზაზე და მოწყობის ეტაპზე დაგეგმილია არსებული შენობა-ნაგებობების სარემონტო სამუშაოები, ტექნოლოგიური დანადგარების მონტაჟი, დანადგარების გამოცდა-დარეგულირება, საცდელი წარმოება, მომსახურე პერსონალის მომზადება და სხვ. აღნიშნულ სამუშაოებში მძიმე ტექნიკისა და ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების სხვა მნიშვნელოვანი წყაროების გამოყენება არ იგეგმება. ექსპლუატაციის ეტაპზე გამოვლენილია დაბინძურების 4 არაორგანიზებული წყარო, საიდანაც მოსალოდნელია ნახშირორჟანგის, ძმარმჟავასა და შეწონილი ნაწილაკების გაფრქვევა.

საწარმოს როგორც მოწყობის, ასევე ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია როგორც სახიფათო, ასევე არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. თუმცა დაზუსტებას საჭიროებს ნარჩენების სავარაუდო ოდენობა და მართვის ღონისძიებები.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოში წყლის მოხმარება დაგეგმილია საწარმოო პროცესში - ნედლეულის გასარეცხად, სასმელ-სამეურნეო, და სახანძრო დანიშნულებით. საწარმოს წყალმომარაგება განხორციელდება მიმდებარე ტერიტორიაზე არსებული წყალმომარაგების ქსელიდან. ობიექტზე წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური და საწარმოო ჩამდინარე წყლების ჩაშვება მოხდება ადგილობრივ საკანალიზაციო ქსელში შესაბამისი ნორმების დაცვით.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია ხმაურის წარმოქმნა და გავრცელება. საწარმოს მოწყობის ეტაპზე აღნიშნული დაკავშირებული იქნება სამონტაჟო და სარემონტო სამუშაოებსა და სატრანსპორტო საშუალებების გადაადგილებასთან, ხოლო ექსპლუატაციის ეტაპზე - საწარმოს ფუნქციონირებასთან, სატრანსპორტო ოპერაციებსა და ტექ-მომსახურების პროცესსა და სარემონტო სამუშაოებთან.

საპროექტო საწარმო განთავსებულია საწარმოო მიზნით ათვისებულ მიწის ნაკვეთზე, სადაც მცენარეული საფარი არ არის წარმოდგენილი და ველური ბუნების სახეობების მოხვედრის რისკი მინიმალურია. ობიექტის სიახლოვეს არ ფიქსირდება ტყით მჭიდროდ დაფარული და დაცული ტერიტორიები და კულტურული მემკვიდრეობის ხილული ძეგლები.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე ისნის რაიონის გამგეობის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე 2020 წლის 10 სექტემბერს ზემოაღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით ქ. თბილისში, ისნის რაიონის გამგეობის ეზოში (ღია სივრცეში) გაიმართა საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, შპს

„ბმ მარქეთის“, საკონსულტაციო ორგანიზაცია შპს „ჯეოკონისა“ და ისნის რაიონის გამგეობის წარმომადგენლები და ადგილობრივი მცხოვრებლები. საჯარო განხილვაზე დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით შენიშვნები არ გამოთქმულა.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტროში აღნიშნული პროექტის სკოპინგის ანგარიშთან დაკავშირებით წერილობით შენიშვნები წამოდგენილი არ ყოფილა.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული კვლევითი სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება. სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია პროექტის განხორციელებით გამოწვეული ზემოქმედების სახეები გარემოს სხვადასხვა კომპონენტებზე.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედების სახეები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;

2. გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;

3. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;

3.1 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.

4. გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- დაგეგმილი საქმიანობის აღწერა;
- პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
- საპროექტო ტერიტორიის აღწერა (Shp ფაილები, GPS კოორდინატები, საკადასტრო კოდი);
- თითოეული ტექნოლოგიური ხაზის და ტექნოლოგიური პროცესის დეტალური აღწერა;
- ობიექტის გენერალური გეგმა შესაბამისი აღნიშვნებით, ექსპლიკაციით და საპროექტო ინფრასტრუქტურის მითითებით (თითოეული ობიექტის ტექნიკური და ტექნოლოგიური სქემები);

- ტექნოლოგიურ პროცესში (ნარჩენების დამუშავებისას, პროდუქციის წარმოებისას) გამოსაყენებელი საშუალებები და მოწყობილობები/დანადგარები, დანადგარების ტიპი და საპასპორტო მონაცემები, აგრეთვე მათი საათური და წლიური წარმადობა. საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი);
- საწარმოში დღე-ღამეში დამუშავებული ნარჩენების რაოდენობა (დღე-ღამეში, ასევე საათში);
- ნარჩენების მართვის გეგმა;
- საწარმოს მოწყობის ეტაპზე და ფუნქციონირების დროს შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა და მათი მართვის გეგმა;
- საპროექტო ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლებამდე, მდებარეობის მითითებით;
- ინფორმაცია 500 მ რადიუსის საზღვრებში არსებული ნებისმიერი ტიპის საწარმოს და წარმოების შესახებ (მანძილების და საქმიანობის მითითებით);
- პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები: შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, ტექნოლოგიური ალტერნატივები, ობიექტის განთავსების ალტერნატივა, და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;
- მზა პროდუქციის დასაწყობების შესახებ ინფორმაცია;
- საწარმოს ნედლეულით მომარაგების საკითხები - ტრანსპორტირების სქემა და ტრანსპორტირების პირობები;
- საწარმოს წყალმომარაგების შესახებ ინფორმაცია;
- სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო წყლების მართვის საკითხი;
- სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხების აღწერა;
- საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი წყლის ჩაშვებასთან დაკავშირებით ქსელის მფლობელთან შეთანხმების შესახებ დოკუმენტაცია.
- საწარმოს ტერიტორიის საკუთრების ან იჯარის ხელშეკრულების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;
- დასამუშავებლად მიღებული ნარჩენების კოდ(ებ)ი და დასახელება „სახეობებისა და მახასიათებლების მიხედვით ნარჩენების ნუსხის განსაზღვრისა და კლასიფიკაციის შესახებ” საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 17 აგვისტოს N426 დადგენილების შესაბამისად;
- დასამუშავებელი ნარჩენების რაოდენობა და წარმოშობა;
- ნარჩენების დამუშავების (აღდგენის ან განთავსების) ოპერაციების კოდები და აღწერილობა, ნარჩენების მართვის კოდექსის (I ან II დანართის) შესაბამისად;
- დეტალური ინფორმაცია დასამუშავებლად მიღებული ნარჩენების დროებითი შენახვის პირობების შესახებ;
- დეტალური ინფორმაცია ექსპლუატაციის შედეგად მოსალოდნელი ნარჩენების რაოდენობების, სახეობების, სახიფათოობის მახასიათებლებისა და მათი შემდგომი მართვის ღონისძიებების შესახებ;
- ინფორმაცია პროდუქციის და ნედლეულის ტრანსპორტირების (შემოზიდვა/გაზიდვის) და გამოყენებული გზების შესახებ;

5. პროექტის განხორციელების შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე, ემისიები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაფრქვევის ნორმები, გაბნევის ანგარიში, ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა

- გაფრქვევის წყაროები (ასევე გენგეგმაზე მითითებით), ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების პრევენციული ღონისძიებები, მოსალოდნელი ემისიების გათვლები;
- ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებებზე მონიტორინგის განხორციელების საკითხები. ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი;
 - ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - ზემოქმედება ზედაპირულ და მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
 - კუმულაციური ზემოქმედება და ზემოქმედების შედეგების შეფასება მიმდებარე ობიექტების გათვალისწინებით (ატმოსფერული ჰაერი, ხმაური და სხვა);
 - ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება;
 - ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებზე, შესაბამის შემარბილებელ ღონისძიებებთან ერთად;
 - სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
 - განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;
 - განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა;
 - გზშ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
 - მოცემული საპროექტო ობიექტის სრული გენ-გეგმა ემისიების წყაროების მითითებითა და ექსპლიკაციით;
 - ამასთან, საწარმოს მიერ ნარჩენების იმპორტის შემთხვევაში, „ნარჩენების იმპორტის, ექსპორტის და ტრანზიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის, მე-8 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის გათვალისწინებით, უნდა განხორციელდეს მხოლოდ გრანულირებული ან გარეცხილი და დაქუცმაცებული და შესაბამისად შეფუთული პლასტმასის ნარჩენების იმპორტი, რაც გათვალისწინებული უნდა იყოს გზშ-ის ანგარიშში.

გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ბმ მარქეთის“ მიერ წარმოდგენილ „პლასტმასის ნარჩენების გადამამუშავებელი (ნარჩენების აღდგენა) და პლასტმასის ნაკეთობების საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაციის“ პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიშში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.